

УДК 725.91:725.391

Аспірант **Горова Ю. О.**Кафедра основ архітектури та архітектурного проектування
Київського національного університету будівництва та архітектури.**МІСТОБУДІВНЕ РОЗМІЩЕННЯ ВИСТАВКОВО-МУЗЕЙНИХ
АВІАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ**

Анотація. У статті сформульовані основні принципи містобудівного розміщення виставково-музейних комплексів авіаційних технологій судячи з досвіду проектування схожих за тематикою об'єктів та подані пропозиції найбільш актуального для України їх розміщення.

Ключові слова: авіапарк, музей авіації, виставково-музейний комплекс технологій, містобудівне розміщення.

Виставково-музейний авіаційний комплекс – це ціла система факторів, що впливають на відвідувача, задовольняють його фізичні, естетичні, і моральні потреби, тому він включає в себе не тільки павільйони, експозиції в приміщеннях та на відкритих ділянках, зону конгресів, конференцій та симпозіумів, елементи ландшафту, транспортну систему, зону рекреації та активного відпочинку, а й приміщення обслуговування і персоналу. І вже давно виставкові комплекси довели свою економічну і функціональну перевагу над павільйонами – «гігантами» саме через те, що їх легше збудувати та експлуатувати. Тому доречним буде при будівництві об'єктів для експонування досягнень авіаційної та космічної техніки відмовитися від величезних павільйонів, які мають єдиний суцільний ангарний простір.

Взагалі виставкові комплекси, а особливо виставкові комплекси досягнень авіаційної сфери, як явище є результатом неспинного та багатогранного наукового-технічного прогресу в усіх галузях виробництва й промисловості. Саме тому їхня організація та технологія будівництва базується на передових методах проектування та будівництва.

Виставкові комплекси техніки є дзеркалом технічного прогресу сучасного суспільства, тому такі об'єкти носять особливий характер і їх функції неможливо розмежувати, оскільки вони існують єдиним неподільним цілим.

Для того, щоб об'єкти такого роду стали постійними і ефективними, варто ще під час проектування передбачати перспективи розвитку та розширення комплексу.

Проаналізувавши всі можливі приклади існуючих на сьогоднішній день

зведених та запроектованих виставково-музейних авіаційних комплексів, можна зробити висновок, що майже всі подібні об'єкти займають значну територію, звідси постає питання місцезнаходження майбутньої ділянки під будівництво. Оскільки виставкова зона дуже тісно пов'язана з людьми, організаціями, адміністративним і культурними підприємствами, транспортною системою, першою вимогою є безпосереднє її сусідство з крупним містом. Врешті-решт, саме місто дає звучну назву виставковому об'єкту, задає майбутній шлях розвитку.

Вибір території під будівництво має дуже велике значення також через необхідність проведення і влаштування нових комунікацій, транспортної доступності та вартості ділянки, оскільки раціональний вибір місцезнаходження безпосередньо впливає на ефективне обслуговування та відвідування музею. Якщо ділянка знаходиться за містом, то це передбачає глобальний підхід до вирішення генплану зі створенням в цьому місці нового районного центру в майбутньому та прокладкою нових транспортних мереж. Окрім того в такому випадку є можливість комплексно підійти до будівництва комплексу та створити проект перспективного розвитку території.

Розміщення виставкового комплексу даного типу в багатьох випадках визначається функціонально-планувальною структурою комплексу будівель та оточуючою транспортною системою міста. По відношенню до даного дослідження, комплексний метод передбачає глибоке вивчення та аналіз взаємозв'язків авіаційного музею чи комплексу з оточуючою забудовою, транспортну доступність до різних зон міста, таких як:

- рекреаційна;
- житлова;
- промислова;
- культурний та громадський центр міста;
- важливі транспортні вузли;

За доступністю виставкового комплексу до даних частин міста можна визначити та сформулювати **принцип доступності** до громадських об'єктів міста, які є важливими органами функціонування єдиної неподільної системи та організації населеного пункту, [1].

Генеральний план розвитку передбачає проектне рішення по системі функціонування та взаємозв'язку зовнішнього громадського транспорту. Така система включає в себе наступні аспекти:

1. мережа магістральних вулиць та головних транспортних артерій, що забезпечують максимально ефективний під'їзд до найбільш важливих частин виставкового комплексу авіаційних технологій;

2. будівництво додаткових виходів та переходів ,що забезпечують безперешкодне сполучення з входами в міське метро або місцеву електричку, зазначене є звичайною практикою для розвиненого західного світу;
3. запровадження монорельсової транспортної системи;
4. реконструкція та будівництво системи магістральних вулиць, які передбачають повне розвантаження інших існуючих магістралей;
5. встановлення вертолітних майданчиків;
6. будівництво наземних та підземних паркінгів; [1]

Для наукового дослідження мають важливе *значення* **принципи компактності, комплексності, актуальності, відповідності, гнучкості та інтеграції.**

Основним фактором гармонійного вирішення завдань будівництва виставкових комплексів авіаційних технологій, музеїв досягнень технологій транспорту, філіалів та інтерактивних музеїв авіації, є правильне раціонально-функціональне зонування території об'єкту або комплексу в цілому, забезпечення необхідного комунікаційного простору та пішохідних сполучень для глядачів і відвідувачів з метою максимального скорочення витрат часу та кращого взаємозв'язку об'єктів комплексу. Склад планувальних зон комплексу залежить від його величини (площі виставкових зон, адміністративних, архівних приміщень та приміщень для реставраційних робіт над експонатами) та місцезнаходження в місті, [1].

При проектуванні генерального плану та визначенні основних зон території потрібно враховувати особливе значення компактності переслідуючи ту мету, щоб глядачі та відвідувачі, не враховуючи великої протяжності експозиції та значних розмірів експонатів даної виставки дуже чітко могли визначити призначення кожної конкретної будівлі на території комплексу та з легкістю орієнтувалися на території. За таких умов можна досягти чіткої функціональної організації комплексу. Потрібно розподіляти територію виставки на п'ять основних зон:

- вхідна група;
- крита та відкрита виставкова зона;
- побутова та господарська зона;
- зона обслуговування території, бойлерні спеціалізовані ангари для обслуговування літаків;
- зона охорони території;

Окрім цих зон є ще другорядні зони, які зустрічаються серед прикладів всесвітнього досвіду будівництва схожих об'єктів, у деяких виставкових комплексах авіаційних технологій. До другорядних зон можна віднести:

МІСТОБУДУВАННЯ

- зону з трибунами та майданчиком для проведення демонстраційних заходів з радіокерованими літаками;
- зону реконструкції експонатів;
- зону громадського харчування;
- розважальну зону;
- зону торгівлі;
 - ділову та навчальну (зона конференцій, конгресів та прийняття делегацій);

Рис.1 Варіанти розташування виставкового комплексу в місті відносно аеропорту чи аеродрому.

Для характеристики взаємовідношень в розміщенні визначених зон, а також всіх об'єктів на території комплексу використовують принцип **компактно**

сті, який означає мінімізацію сумарних відстаней між структурними елементами комплексу. Також варто враховувати правильне та раціональне розташування входів та виходів на території комплексу. Такий системний підхід в організації території дозволить розділити потоки людей, а також сприятиме раціональному розподіленню потоків при одночасному проведенні декількох виставок на території одного комплексу.

Найбільш вигідним розташуванням виставкового-комплексу авіаційних технологій на території України, на сьогоднішній день є місцевість навколо аеропорту, безпосередньо пов'язана з ним, що спрощує доставку експонатів на територію виставки (Рис.1).

Таке розміщення надає достатньо вільного місця для перспективного розвитку комплексу даного типу і має безпосереднє відношення до тематики виставок. Більш того розташування аеропорту має стратегічне значення для міста і знаходиться вздовж головних магістралей, що забезпечує відвідувачам добре транспортне сполучення з об'єктами виставкового комплексу авіаційних технологій.

Література

1. Савицька О.С. Принципи архітектурно-планувальної організації виставкових комплексів: дис. канд. архітектури.: 18.00.02/; (КНУБіА)/К., 2005. — 20 с.
2. Бунін А.В., История градостроительного искусства / Бунин А.В. Саваренская Т.Ф. — М.: Стройиздат, 1979.
3. Архітектура бізнес-центрів в системі аеропорту (на прикладі об'єктів громадянської авіації України) /Дисертація/ Семикіна О.В. (КНУБіА)/ Київ 2003р. Науковий керівник Єжов В.І.

Аннотация. В статье сформулированы основные принципы градостроительного размещения выставочно-музейных комплексов авиационных технологий по опыту проектирования похожих по тематике объектов и предложение наиболее актуального для Украины размещения.

Ключевые слова: авиопарк, музей авиации, выставочно-музейный комплекс технологий, градостроительное расположение.

Annotation. The article defines the basic principles of urban organization of exhibitions and museum complexes of aviation technology experience designing similar topics facilities and accommodation offer the most relevant for Ukraine.

Keywords: fleet, aviation museum, exhibition and museum technology, urban location.